

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

18 april 2023

Kenmerk

Z/23/058150 / D/23/096111

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Energietransitie

Opsteller

Hassink, Evert

Onderwerp

Beantwoording Vragen Woerden & Democratie, Woerden gasloos 2030

Beantwoording van de vragen**Woerden gasloos 2030, was dat wel zo'n goed idee?**

Op 1 november jl. publiceerde het Planbureau voor de leefomgeving (pbl) de jaarlijkse klimaat- en energieverkenning. In dit geval over het jaar 2022. Deze verkenning wordt voorgeschreven door de klimaatwet en geldt als één van de verantwoordingsinstrumenten van het Nederlandse klimaat- en energiebeleid. Uit deze verkenning blijkt dat er grote stappen worden gemaakt in de elektrificatie van Nederland maar dat de gepande broeikasemissies nog niet in de pas lopen bij de doelstelling van 49-55 procent emissiereductie in 2030 ten opzichte van 1990. In de klimaat- en energieverkenning is vanaf pagina 133 een paragraaf over de gebouwde omgeving te opgenomen. In figuur 5.9 valt te lezen dat het aandeel aardgasvrije woningen in 2030, 24% zal zijn. Op 30 oktober 2014 is tijdens de raadsvergadering over de programmabegroting, de motie – Duurzaam met een doel aangenomen. Dat is het startpunt geweest om in de gemeente Woerden een beleid te voeren dat als doel had om in Woerden in 2030 volledig gasloos en klimaatneutraal te zijn. Ook in het coalitieakkoord 2018-2022 is dat op pagina 16 nogmaals bevestigd. In 2021 is de ambitie Woerden gasloos 2030, losgelaten en geldt die ambitie alleen nog voor het eigen gemeentelijk vastgoed. Vanaf 2014 t/m 2021 hebben diverse coalities en colleges van burgemeester en wethouders het geloof gehad dat Woerden op korte termijn gasloos zou kunnen zijn terwijl de meest recente klimaat- en energieverkenning 2022 van het pbl er van uitgaat dat in 2030 maximaal 24% van de bebouwde omgeving gasloos zal zijn. Er heeft in de gemeente Woerden nooit een debat plaatsgevonden over hoe deze onrealistische ambitie in 2014 heeft kunnen ontstaan en hoe deze 8 jaar heeft kunnen stand houden? En met welke consequenties? Wordt in de huidige tijd, de schaarse ambtelijke capaciteit ook nog ingezet om onrealistische ambities te realiseren?

Vragen en Beantwoording

1 Wat is op dit moment (bij benadering) het percentage aan gebouwen in de gemeente Woerden dat geheel gasloos is?

Antwoord: Tussen 2017 en 2022 zijn totaal 200 gasaansluitingen verwijderd. Dit is minder dan 1 procent van het totaal aantal woningen in gemeente Woerden.

2. Wat is het percentage aan gebouwen in de gemeente Woerden waarvan het college verwacht dat het in 2030 gasloos zal zijn?

Antwoord: Het college verwacht dat in 2030, van de woningen die zijn gebouwd voor 2020, 20% gasloos verwarmd wordt of daar klaar voor is (aardgasvrij-ready). Dat laatste betekent dat de woning voldoende geïsoleerd is om verwarmen op een andere manier dan met een gasgestookte CV-ketel mogelijk te maken. Nieuwbouwwoningen worden al gasloos gebouwd.

3. Heeft het college er een verklaring voor hoe het kon dat het bestuur in de gemeente Woerden tussen 2014 en 2021

een onrealistisch klimaatdoel nastreefde?

Antwoord: Het college is blij met de ambitieuze doelen die de raad heeft neergezet. Het gaat ons er vooral om dat een doel voldoende prikkelt om maximale voortgang te halen op een maatschappelijk urgent probleem.

4. Is het college van mening dat het een taak heeft om aan de gemeenteraad realistische beleidsdoelen voor te leggen/ Waarom wel/niet?

Antwoord: Het college zoekt steeds naar een balans tussen de urgentie van het maatschappelijk probleem en wat haalbaar is in de praktijk. Het college vindt het vooral van belang dat de indicator waarin het doel geformuleerd is, goed aansluit bij het maatschappelijk probleem. Daarom gaat het college werken aan nieuwe indicatoren om de warmtetransitie meetbaar te maken. Concreet denkt het college bijvoorbeeld dat de komende jaren de daling van het gasverbruik in onze woonwijken net zo belangrijk is als het aantal woningen dat al volledig aardgasvrij is.

5. Wanneer heeft het college, de gemeenteraad er in de periode 2014-2021 op gewezen dat de ambitie Woerden gasloos 2030, niet realiseerbaar was?

Antwoord: Dat heeft het college gedaan in de Warmtevisie Woerden.

6. Is het college van mening dat het een actieve informatieplicht richting de raad heeft wat betreft de (on)haalbaarheid van beleidsdoelen?

Het college is van mening dat er een continu gesprek nodig is tussen raad en college over goede beleidsindicatoren, haalbare doelen op die indicatoren en de voortgang op die doelen. Voortgang op die doelen wordt via P&C-producten en soms aparte raadsinformatiebrieven met de raad gedeeld.

7. Kan het college bij benadering aangeven hoeveel geld er in de periode 2014-2021 is geïnvesteerd in het beleidsdoel Woerden gasloos 2030?

Antwoord: Er is geïnvesteerd in energiebesparing, niet in projecten gericht op het gasloos maken van Woerden.

8. Hoe kijkt het huidige college terug op de ambitie Woerden gasloos 2030 en de daaruit voortgekomen beleidsdoelen?

Antwoord: Het college staat nog steeds achter het beleidsdoel om Woerden zo snel als realistisch zonder aardgas te verwarmen, zoals dat is verwoord in de Warmtevisie Woerden. De ambitie gasloos 2030 heeft bijgedragen aan de beleidsontwikkeling op dit terrein. Het college heeft dit doel nooit als belemmerend of contraproductief ervaren, integendeel.

9. Van welke huidige beleidsdoelen van de gemeente Woerden kan men zich afvragen of de realiseerbaarheid wel (volledig) realistisch is en hoe informeert het college de gemeenteraad Hierover?

Antwoord: Idealiter vindt er een continu gesprek plaats over beleidsdoelen, zie ook antwoord op vraag zes. De voortgang op deze doelen wordt zoveel mogelijk via P&C-producten met de raad gedeeld.

10. Hoe streeft het huidige college er naar om beleid dat het momenteel uitvoert en ontwikkelt, doelgericht en doelmatig te houden en niet te laten berusten op onrealistische ambities?

Antwoord: Doelgerichtheid en doelmatigheid zijn altijd uitgangspunt bij beleid. De hoogte van het ambitieniveau verandert daar niks aan. Het college streeft wel naar continue verbetering van indicatoren om doelmatigheid en doelgerichtheid verder te verbeteren.

Bijlagen

Schriftelijke vragen Woerden en Democratie, Woerden gasloos 2030, was dat wel zo'n goed idee (D/23/096111)

Schriftelijke vragen ex art. 42 RvO van de gemeenteraad van Woerden

Woerden gasloos 2030, was dat wel zo'n goed idee?

Op 1 november jl. publiceerde het Planbureau voor de leefomgeving (pbl) de jaarlijkse klimaat- en energieverkenning. In dit geval over het jaar 2022. Deze verkenning wordt voorgeschreven door de klimaatwet en geldt als één van de verantwoordingsinstrumenten van het Nederlandse klimaat- en energiebeleid.

Uit deze verkenning blijkt dat er grote stappen worden gemaakt in de elektrificatie van Nederland maar dat de gepande broeikasemissies nog niet in de pas lopen bij de doelstelling van 49-55 procent emissiereductie in 2030 ten opzichte van 1990. In de klimaat- en energieverkenning is vanaf pagina 133 een paragraaf over de gebouwde omgeving te opgenomen. In figuur 5.9 valt te lezen dat het aandeel aardgasvrije woningen in 2030, 24% zal zijn.

Op 30 oktober 2014 is tijdens de raadsvergadering over de programmabegroting, de motie – Duurzaam met een doel aangenomen. Dat is het startpunt geweest om in de gemeente Woerden een beleid te voeren dat als doel had om in Woerden in 2030 volledig gasloos en klimaatneutraal te zijn. Ook in het coalitieakkoord 2018-2022 is dat op pagina 16 nogmaals bevestigd. In 2021 is de ambitie Woerden gasloos 2030, losgelaten en geldt die ambitie alleen nog voor het eigen gemeentelijk vastgoed. Vanaf 2014 t/m 2021 hebben diverse coalities en colleges van burgemeester en wethouders het geloof gehad dat Woerden op korte termijn gasloos zou kunnen zijn terwijl de meest recente klimaat- en energieverkenning 2022 van het pbl er van uitgaat dat in 2030 maximaal 24% van de bebouwde omgeving gasloos zal zijn.

Er heeft in de gemeente Woerden nooit een debat plaatsgevonden over hoe deze onrealistische ambitie in 2014 heeft kunnen ontstaan en hoe deze 8 jaar heeft kunnen stand houden? En met welke consequenties? Wordt in de huidige tijd, de schaarse ambtelijke capaciteit ook nog ingezet om onrealistische ambities te realiseren?

Vragen aan het college van burgemeester en wethouders:

1. Wat is op dit moment (bij benadering) het percentage aan gebouwen in de gemeente Woerden dat geheel gasloos is?
2. Wat is het percentage aan gebouwen in de gemeente Woerden waarvan het college verwacht dat het in 2030 gasloos zal zijn?
3. Heeft het college er een verklaring voor hoe het kon dat het bestuur in de gemeente Woerden tussen 2014 en 2021 een onrealistisch klimaatdoel nastreefde?
4. Is het college van mening dat het een taak heeft om aan de gemeenteraad realistische beleidsdoelen voor te leggen/ Waarom wel/niet?
5. Wanneer heeft het college, de gemeenteraad er in de periode 2014-2021 op gewezen dat de ambitie Woerden gasloos 2030, niet realiseerbaar was?
6. Is het college van mening dat het een actieve informatieplicht richting de raad heeft wat betreft de (on)haalbaarheid van beleidsdoelen?
7. Kan het college bij benadering aangeven hoeveel geld er in de periode 2014-2021 is geïnvesteerd in het beleidsdoel Woerden gasloos 2030?

8. Hoe kijkt het huidige college terug op de ambitie Woerden gasloos 2030 en de daaruit voortgekomen beleidsdoelen?
9. Van welke huidige beleidsdoelen van de gemeente Woerden kan men zich afvragen of de realiseerbaarheid wel (volledig) realistisch is en hoe informeert het college de gemeenteraad hierover?
10. Hoe streeft het huidige college er naar om beleid dat het momenteel uitvoert en ontwikkelt, doelgericht en doelmatig te houden en niet te laten berusten op onrealistische ambities?

Reem Bakker, namens Woerden&Democratie

Bronnen:

<https://www.pbl.nl/publicaties/klimaat-en-energieverkenning-2022>

<https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2022-klimaat-en-energieverkenning-4838.pdf>